

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. Opraviništvo, na katero naj se blagovoljijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Jugoslovansko bojišče.

Ne znamo še kaj je o Muktar-jeveji zmagi pred Mostarom gotovo res. Iz Cetinja se ne potrjuje drugega, nego da je Selim-paša iz Kasabe pri Nevesinji v Mostar bežal. — Zadnji „Glas Crnogorca“ pravi: „Vsak čas pričakujemo vest, da je naš svetli knez vlegel v Mostar.“ Ali „Pol. Corr.“ poroča iz Dubrovnika, da so Črnogorci pri Bičiji pri Nevesinji prišli v sotesko mej Turke in bili z velikimi izgubami nazaj vrženi. Boj je baje trajal samo tri ure. Črnogorci so se morali umakniti, ker so bili od dveh strani prijeti. Vsled tega so se zbrali zopet na planini v Gačkem. Po tem tacem sta Muktar- in Selim-paša večjo vojsko zbrala. Črnogorci pa je bilo najbrž premalo vkup. Če je to malo pobitje resnično, ne dene mnogo, Črnogorci kaj prenesó.

Potrjuje se, da je Černjajev svoj vojni črtež izpremenil. Kako? To se bode iz dejanj videlo. Poroča se, da si ne še oficijalno, da je glavni kvartir srbski v Zaječar preložen. To bi pomenilo, da hočejo Srbi najprej ob Timoku glavni udarec na Turke narediti, pri Nišu pa le braniti se. V zvezi s tem je Černjajevovo potovanje k Zachu, knezu in Lješaninu.

O dosedanjih bitkah na črnogorsko-albanskej meji prihaša „Hamburger Corr.“ iz Cetinja 15. t. m. poročilo v katerem pravi: Kakor odločno Črnogorci v severu dežele proti Hercegovini napadajoč postopajo ravno tako, so na jugu proti Albaniji le v brambi. Tako postopati morajo, ker tu imajo Turki večjo moč na razpolaganje, a vsak Črnogorec je tudi prepričan, da ne bodo ostali defenzivni tudi

na Skaderskem jezeru ne, temuč da bode knez Nikola skušal zasesti oni kos Albanije, kateri meji na črnogorsko zemljo, z mestom Skadrom in z jezersko luko pri Antivari vred. Ne smemo nikakor pozabiti, da ta kos zemlje severne Albanije pridobiti je uže več stoletij najsrčnejša želja Črnogorci, in da je Črnogorcem več ležeče na tem delu zemlje nego na vsej Hercegovini. Ako izide vojna ugodno za Črnogorce, in ko bi se Črnogorci pustilo voliti, gotovo rajši vzame omenjeni del zemlje nego Hercegovino. Uže, ko bi samo Antivari postala Črnogorska vlast, bilo bi to silne važnosti za Črnogoro, ker v sredi gorá ležeča zemlja bi imela zvezo z morjem in s tem bi si Črnogora odprla veliko boljšo prihodnost. Vsled tega bi Črnogorci vse to uže radi uresničili, in ta del zemlje radi vojaško zaseli, da bi se potem, ko bi se kak mir sklepal mogli sklicavati na vojno operacijo tudi na tem kraju. Uže je bilo poročano, da so Turki na jugu nekoliko močnejši od Črnogorcev. V ostrogu pri Podgorici je okolo 20.000 Turkov skupljenih, mej tem ko ima Petrovič, poveljnik črnogorskega armadnega oddela komaj (?) 6500 mož. Vsled tega je tudi gotovejša, da bodo prej Turki nego Črnogorci ofenzivno vojevati začeli, in za to skušajo pripravljati se. To ofenzivno vojevanje tudi Turki uže naznanjajo, čakajo menda samo svojega poveljnika, Derviš-pašo. Derviš-paša je onej, kateri je bil lansko leto v Bosni in Hercegovini generalni governor, ko je tamkaj vstanek poknil. O onjem se pripoveduje, da je jako podvzeten. — Utvrdeni so mejni kraji v severnej Albaniji menda še dosta dobro. Glavni ostrog pri Podgorici zavarovan je s precejšnjimi šancami. Najvažnejši utvrdeni

kraji: Medun, Spuc in Žabljak imajo celo nekaj Krupovih topov. Kar pa mesto Skadar zadeva, bodo Črnogorci teško drugače v svojo vlast dobili, kakor z izstradanjem. Omenjene prve tri utvrđene kraje obsedajo sicer uže Črnogorci, ali se bodo pa ti kraji kmalu udali, to pak je vprašanje, ker iz turškega ostroga pri Podgorici jim je lahko dobiti pomoč. Uže pred osmimi dnevi naznanjeno poročilo, da se je Medun Petroviču udal nij se še dosedaj obistinilo. — Kar pa bitke na albanskej meji zadeva, tako skušajo Turki, kakor tudi Črnogorci šteti jih mej odločilna vojevanja, v resnici bilo je pa to vojevanje brezi večjega pomena. Tako bili so se 12. t. m. pri Spuci in Črnogorci privojevali so pri tej priliki dva turška topa. Do odločilnega vojevanja bode še le takrat prišlo, ko bodo albanski plemeni Miriditov sklenili, ali hočejo za Črnogorce ali za Turke se bojevati.“

Srbi in Rusi.

Zdanja vojna na Srbskem, katera ima vse simpatije celega Slovanstva, razpršila je tudi takozvano velikosrbstvo ali samosrbstvo v jugu. Ne le, da se „Istok“, jedino večje nevladno glasilo, ki denes podpore mej narodom nahaja, da izlaziti more, celo Hrvatom, starim separatistom in Srbom včasih preveč brezpametno protivnim Hrvatom uže zato, ker sta Makanec in Folnegović oglašila se na saboru za iztočne narode, in ker je „Obzor“ dal „lep savjet katoliškoj braći našoj u Bosni, da drže sa svojom pravoslavnom braćom protiv polumeseca,“ — tudi veliki Rusofili in vseslovani so postali Srbi. „Istok“ na primer o tem piše tako-le o Rusih s srbske strani:

Listek.

Čast in sramota.

(Novela iz družinskega, večernega življenja ljubljanskega. Spisal Ogrinec.)

II.

(Dalje.)

Ali kakor pohlevna luč krotko žari in gori v mirnej, zaprtej sobi, na dušecem, zračnem dihjalni pa borič se poprijemaje svojega netila krepkeje in živeje vsplamikuje, tako tudi Olgin, bo zdaj tiho nagnen po nocojšnjem pritisku hipoma vsplapolí v živi plam goreče ljubezni. Zdaj, ko se drug jej sili in priporoča, zdaj toliko živeje misli na svojega draga znanca, oklepaje se ga z vso dušo; zdaj toliko zvesteje želi njegove povračujoče ljubezni, sklepa in prisezaje v srci, da tudi ona hoče iz celega srca in na vso moč ljubiti le tega svojega izvoljenca, kar najhuje braniti se pa onega usilovalca ter sovražiti ga.

O, ali da bi le vedela še, da bi bila prepričana, da tudi on tam v nasprotni sobi misli in tako srčno želi vse to. O, ko bi mogla izvedeti to, kako potolažena, pač, kako srečna, srečna bi bila!

V teh gorkih mislih se hrepeneč nagne naprej ravno opazeč neko premikanje v nasprotni sobi. V tistem hipu pa se tudi on mladenič prikaže na oknu in naglo razločivši Olgin beli obrazec mej sivo-mračnim cvetličevjem, nakima jej koj na prijazen, sočuten pozdrav. Olga, radostno ganena, ravno tako hitro odzdravlja prikim od svoje strani, ter vsa osrečena zdaj verno gleda tjakaj na njega, nepremakljivo slonečega in, kakor se jej za gotovo dozdeva, zvesto opirajočega oči na ravnost vá-njo. Tako izpodbudljivega se jej še nikedar nij kazal, njegova pozornost za njo pa tudi njej nij še nidedar tako milo in živo šla k srcu, kakor ta nocojšnej, preočitni znak njegove udanosti. O, ko bi ona mogla mu zdaj odkriti svoje srce! Kaj bi dala za to?

Tedaj mladenič na jedenkrat hlastno zgine

raz okna, da nek bridki dvom ureže Olgo v srce. Kaj pomenja to njegovo nepričakovano, čudno vedenje? — to z upom in strahom tem težje pričakuje, kolikor dalj se on odeza njenim očem.

Kmalu stopi zopet k oknu. Prepričavši se, da mu je tudi Olga še navzoča, povzdigne levico držéč na nit privezane neko belo, na drobno zganeno reč. Prijemši jo potem v desno in proti njej lehno nagibaje par krat, kakor bi hotel jej podati jo, pojenja, pa Olgi namigne pač na privoljenje.

Olga, brž sodeča, da jej ponuja pač drobno pisemce, razveseli se srčno pa brez odloga pritrjeva nakima.

Mladenič prime za drobni zvitek in na tretji pomerljaj proti njej ga izpusti, da prileti pa rahlo obtiči cveticam v versičji. S trepečo roko ga sname Olga, oprosti pritveze in razgane — listek z malo vrsticami, glasečimi se:

„Draga gospodičina! — Precej časa uže mislim na Vas, pa žalibog! dozdej še nijsem

„Kdor koli je spremljal rusko časopisje, posebno od časa, kar so se zarodili sedanji zapletki na istoku, ta je moral videti, s kako simpatijo se ruski narod odziva Slovanom v Turškej, s kako toploto se za njih zavzema. Res, da so te simpatije ponikle iz same narave, ko so Rusi in slovanski narodi v Turškej i po krvi i po veri v tesnej zvezi; ali kadar se te simpatije ruskega naroda stavijo na merilo proti ruskej vladi, katera ne sme občeevropskih interesov zametati, in katera potem mnogokrat s takimi simpatijami stoji v protivji: ondaj še bolj prosijavajo plemenita čutja ruskega naroda. Rusi so z delom sijajno pokazali, kaj v duši proti onemu potlačenemu narodu čutijo. Kaj bi ta ruski narod mogel stoprav žrtvovati za osvobojenje jugoslovanstva potem, ko bi mu se svobodna upotreba njegove moči dopustila.

„Ko kristijanje v Turškej v svojem trpljenji nikjer ne nahajajo odziva, potem se mora priznateljnost naša nasproti Rusiji do solz potencirati. Hvala vam i slava bratje Rusi! Od velicega in slavnega naroda je tudi ljubezen velika in vzvišena. In če so naša čutila slaba, da bi vam se po zaslugi oddolžili, historija se vam bode z neizgladljivimi slovi zahvalila.“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 26. julija.

Cesar je prišel v vojaški tabor v Bruck na Litavi inšpicirati vojsko. Iz tega si je najbrž „N. Wien. Tagbl.“ naredil kombinacijo, da se naša vojska mobilizira in pripravlja intervenirati v Bosni.

V **hrvatskem** saboru je zopet bilo par dobrih in pravočasnih interpelacij. Popović je bana interpeliral, zakaj hrvatska (!) vlada onim bosenskim beguncem, ki hočejo v domovino vrniti se, da bi vojevali za njeno osvobojenje, to zabranjuje, ko vendar narodni interesi napotujejo Hrvatsko, da bi to osvobojenje pospeševala. Dr. Mikanec interpelira bana ali hoče dobiti dovoljenje za loterijo, katere dohodki bi bili namenjeni bosenskim beguncem. On izvrstno pravi, da se „kao Hrvat stidi, da službena Hrvatska za ublažjenje bezkrajne biede naše stradajuče braće do sada ništa učinila nije, čim bi našemu narodu u ovo preozbiljno vrieime pred braćom i pred stranim svetom osvietlala

bila lice. Vjerujte gospodo! službena Ugarska činila bi čudesa, kad bi se na iztoku mjesto slavenske prolivala magjarska krv za krst in slobodu. Ali Magjari morati će nas prezirati, kad mirno i ravnodušno razpravljamo u saboru svakojake sitnice, dočim prekrstavamo ruke u najvažnijem pitanju, makar mučeniški jauk do nas dopire iz neposredne najbliže blizine, te makar mučeničke nevolje na vlastite oči gledamo u vlastitoj domovini.“

Vname je države.

Ruski car baje rad govori o shodu v Zakupih in je vesel doseženega sporazuma. „Nikomur več se ne bode tako lahko posrečilo mej nami in Avstrijo semena razdora vsejati,“ rekel je baje. Zoper Anglijo pa je razsrjen, še bolj zoper Turčijo zaradi krutosti v Bulgariji.

Iz **Belgrada** so magjarski in švabski listi polnoustno in škodoželjno poročali, da so Srbi zopet avstrijskega zastopnika, kneza Wrede razžalili. Sedaj „P. L.“ sam pripoveduje, da vse nič res nij, temuč, da se je stvar vršila tako-le: Dva juda iz Pančeva, Kohn in Wolter (nesramna najbrž kakor nemški judje sploh), sta hotela izstopiti, a ker jeden nij potnega lista imel, zavrnil ga je srbski policaj. Vmes se je mešal navzoči Wrede. Tu je stopil meščan Paranos, Avstrijec sicer in milijonar, ter rekel: „Škandal je, da avstrijski konzul briške službe opravlja.“ Knez Wrede nij nič odgovoril. Torej je vidno, da Magjaro-Nemci še nimaajo zakaj v Belgrad vojsko hujskati.

V **Carigradu** zbralo se je 17. t. m. na seraskiratu več sto Magjarov in ciganov (to gre vkup), kateri so namestnika vojnega ministra prosili, da smejo snovati posebno magjarsko legijo proti Srbom. Njih prošnji dovolilo se je od bratov Turkov z velikim veseljem, ter otidejo uže prihodnji teden jeden oddel te ciganske legije skozi Ruščuk v Vidin, mej tem ko bodo odpotovali agentje celo v Rumunijo z namenom tudi tam pri svojih bratih nabirati prostovoljce.

Nemiri v **Smirni**, katere je najbolj prouzročila navzočnost 3000 turških prostovoljcev uresničujejo se, kakor poroča pruski „Reichsanzeiger“. Jednajst ljudij je bilo umorjenih. V luki je sedaj 8 tujih vojnih ladij, katerih posadke bodo branile krščanske prebivalce, ako nemiri ne potihnejo.

Tudi **Italija** se oborožuje. Sklicala je nov kontingent 65.000 mož in ustanoviti vojaške ostroge za vaje, dopolniti genralštab itd. Kaj pa ta hoče?

V **Ameriki** imajo zjedinjene države uničevalno vojsko proti Indijancem, kateri na divjih konjih po pustinjah jezdarijo in nasel-

bine plenit hodijo. Vsega vkup je 6000 vojakov na te čete poslanih. Izračunili so, da vsak usmrten ali ujet Indijan državo velja 30.000 dolarjev. Koliko velja vsak Turek?

Dopisi.

Iz Materije 25. julija [Izv. dop.] Žetva tod po Krasu je letos izredno lepa. Tudi korun se vrlo obnaša, osobito oni „zgodnji rožni“, kojega so naši seljaci (kmetje) letos prvič nasadili. Od družih plemenov se razločuje kakor plemič od lazzaronov. Prav je, da bi naš kmet vendar barem zdaj začel na bolje iti v gospodarstvu. Mladi naraščaj narodov ne bode veroval v čarovne sile, nego prirodne sile mu bodo podloga, da bi se le nadaljevalo v narodnej prosveti! — Naš naprednjak gosp. Kastelec si je dal urediti čebelnjak z Dzirzonovimi panji, ne toliko za svoj dobiček, nego za občni blagor, posebno pa za šolsko mladino Materijsko. Jeden roj od 15. junija je napolnil do zdaj uže 28 satnikov po 1 kilogr. teže. Imamo pa še cvetice in ajdovo cvetje. S centrifugalnim strojem se izprazno še mnogi satnici letos. Naj pa kdo ugovarja, da Istra nij za čebelarstvo! Vrh tega pa je naš med 50 kilogramov za 2 gld. dražji nego li med od družih krajev, kajti na kalcitu se razvija več sahara, eteričnih olj, nego li po ilovači. Pa tudi ovočje in meso od teh krajev je vse boljše nego drugod. Kdo ne pozna sloveče kraševske bravčevine; ker se šolska deca tako praktično najbolje uči ekonomije, torej živel g. Kastelec mnogaja leta na korist šole!

Iz Kroke 22. julija [Izv. dop.] Uže starodavna je navada, kako tukaj v Kropi imajo siromaki miloščno dobivati ob določenih časih. Sliši se, da je tega kapitala okolo 5000 gld., to pride jedno leto na 259 gld. interesa. Siromakov je okolo 45. Vsak ima dobiti jedno leto šestkrat po 35 kr., to znese vkup 94 gl. 50 kr. Kam pa drugo pride? Tega nij nam dano vedeti in tudi se ne sme povprašati. In nazadnje se kaže, da se bo še to izgubilo. Kako je s tem vsem?

Iz Dunaja 25. julija [Izv. dop.] („Službeni oziri.“) Kjer Nemec svojo „kulturo“ usiljuje in ponuja rabeč pri tem svojem početji „nemška“ sredstva, tam naziva navadno to usiljevanje svoje „kulture“ „oziri do

našel mile priloznosti niti imel srca, da bi Vam razodel to. Ali nocoj ko sem ravnokar strahom bil priča, da Vam je družčino delal tak človek, tisti Č — (ne upam si imenovati ga boječ se žaliti Vašo nežnočutnost) — zdaj si ne morem kaj, da Vam ne bi popolnem in resnično odkril svojega srca: da kar sem prvokrat videl Vas, gorim in živim le za Vas, mila, draga mi gospodičina! Več Vam ne morem povedati v tej naglici, ali prosim Vas izza svoje svete ljubezni do Vas: blagovolite mi precej jutri nakloniti tolikanj zaželjeno priloznost, da Vas vidim iz oči v oči, da govorim z Vami! Pričakati Vas hočem, dokler mi pridete iz hiše. Srčno Vas poljubovaje ves Vaš Svitán.

Koliko neznana zveličanost prešine Olgo, ko prebere le-te drage vrstice! Kar si je ravno kar najsrčneje želela, to jej je tako zviškoma izpolneno. Izvedela je: on jo ljubi! O kako jej srce od hvaležnosti kipi za to njegovo ljubezno razodetje; kako rada, rada bi tudi ona mu razkrila vsa svoja pričujoča, raj-ska čutila, katera jej tako gorko vnamaajo dušo

za njega. Sladko navdušena se zopet nasloni na okno in nagne proti njemu, da bi, ker drugega ne more, dala mu vsaj na znanje, kako povšečno in srečno je zadovoljna z njegovim sladkim zagotavljanjem kakor s preprijaznimi vabili. In njemu nasproti prebije tam še dolgo, dolgo v noč, in gosta tema, braneča jima nasproti si brati nepoznano srečo z obrazov, ta jima prijazno posluži svojim molčečim plaščem ogrinjaje njun pozni, nežni šepet in zmehek o jutrajšnjem shodu.

Zelo pozno se Olga potem vleže, pa sto in sto različnih misel jej ne da počivati ni spati. Nocojšnji večer je kakor čarom izdramil jo iz dozdanjih mirnih, otroških sanj. Če se spomni na večernega spremljevalca in materin živ prigovor za njega, obidó jo teške skrbi in huda bojazen; če si zmisli pa na ljubega prijatelja nasproti in na njegov ravnokarni, mili obznanek, prešine jo sladka radost sè še slajšimi nadami. Ali zopet jej spomin na onega kakor môra teško leže na srce in zopet jej misel na tega kakor mil angel-varuh prežene hude stiske. — Kakor po obzorji megle, skozi

katere časi pa časi prijazno solnce posije, podé se jej zaporedoma grozne in prijazne misli po glavi.

Teško, silno teško je Olga čakala in pričakala drugega dneva, in zdaj ko napoči, ko se približa čas napovedanega shoda, pa jej prihaja tako čudno, nekako tesno pri srci. Kar živi, nij še bila na takem! Pojde naj na starišem prikrivani pot, shajat se s tujim mladeničem! Vest jej čedalje huje in huje očita to njeno lastnoročno podjetje, svari jo in mami, da postaja bolj in bolj malosrčna, da se skoro kesa svoje obljube, da jej celo prihaja uže misel, naj se izneveri svojej dani besedi, da več uže ne ve, kaj bi? Ali ko se iz nova domisli na drugega mladeniča, ki je uže dalj časa jej bil na skrivno, sladko srečo, ki je še sinoči jej poklonil tako gorke vrstice v znamenje svojega živega sočutja do nje, pa, da za vse to bi zdaj malomarno prezirala ga, da norčevala se z njim! — ko preudarja in uvažuje vse to, vname se jej viharen dušni boj. In ko jej ravno otorej tudi mati zopet začne sladko jemati v misel večernega spremljevalca, stopi

človečanstva,“ v „imenu kulture“. Ako pak kateri drugi narod ista sredstva proti Nemcu upotrebi, onda kriči Nemec o „barbarizmu,“ nečloveškem ravnanju, itd.

Pred meseci uže je nemška tukajšnja žurnalistika v grozovitostih Magjarov napram nemškim železniškim uradnikom cele članke prinašala. Tudi ljubljanski duševni borci si je bil jednega teh izposodil ter svojim čitalcem menda kot svoj fabrikat ponudil. Stvar pak je v kratkem naslednja: „Magjari kakor znano, tudi bolehalo na nemškem šovinizmu. Ker se mnogo uradnikov nemške narodnosti v prilično prekratku času nij moglo privaditi magjarskega jezika, izpodili so Magjari te nemške uradnike iz službe ter postavili na njih mesta v poslu sicer manj zmožne a magjarski govoreče individue. Pred nekoliko meseci bil je baš nekov uradnik na ta način prognan iz službe. Ker se Nemec preganja od Magjara, prouzročuje to kriko i vika v nemškem časopisu. Ta se ne more dosti nablebetati o magjarske surovosti, o magjarskem barbarizmu. Ker se Nemec čuti mogotca, naprotuje se Magjaru roteč se, ker hoče svoje protimbe tudi izvesti.

V Monakovem ima namreč v kratkem zborovati zbor nemških železnikarjev. Izvedencem nemških železnic se torej naročuje, preiti tudi o magjarskih nepostavnostih napram nemškim železniškim uradnikom v razgovor i posvetovanje in energično remonstrirati proti krutemu Azijatu. Najprvo hote Magjara izbaciti iz nemško železniške zveze, drugič storiti sklep vselej in povsod proganjati magjara, kakor to stori Magjar z Nemcem. Tu so dve glavni grožnji Nemcev. Mi ne dvomimo, ka jih ne izvedejo. V bodoče bomo torej gledali, kako se Magjar in Nemec proganjata.

Ako Magjar zahteva za svojo deželo, naj se uraduje magjarski, posnema tu Nemca. Se ve, da znamo i mi kam tu magjarski pes taco moli, za zlo se mu to vzeti ne more. Ako se Nemec ne more privaditi magjarskega jezika, nij sposoben za službo na Magjarskem, ako se Nemec mej nami Slovenci ne nauči slovenskega jezika, da bi znal občevati s slovenskimi strankami, hajd, nij za službo. On je nesposoben za naš urad. I članek v nedeljske „D. Z.“ „Die Deutschen hetze auf den ungarischen Bahnen,“ ki je zelo oster, bil bi

še premehak, ako ga mi obrnemo na slučaj, kako se je godilo našim slovenskim telegrafskim in železniškim uradnikom pred leti. Ah, kruta nemška svoboda.

Iz Zagreba 23. julija. [Izv. dop.] Nijsem kmalu videl tako mnogobrojnega izleta, kakor ga je napravilo, pevsko društvo „Kolo“ pod pevodjem g. Eisenhutoma, ko sem kot potnik tu bival. Uže prejšnji dan se je naročilo mnogo vstopnih kart, a ko je napočila 2. ura po polu dne 16. t. m. vrelo je p. n. občinstva k železniški kasi tako da trije uradniki nijso mogli opravljati posla, izdajanje vožnih kart. Ob 1/3. odrine prvi separaten vlak napolnen, in v prvem vagonu bili so pevci, ki so zapeli hrvatsko putnico „Kolo“. Tako je pripihal vlak do prve ščacije Podsused, kder smo bili sprejeti s pokanjem možnarjev, in vsi korakali smo veselo misleči si, tu bo prijazno, tu bo veselo in prišedši do gostilne, mrgolelo je vse polno narodnih zastav in lučnih balonov. Tu je gledal vsak žejen, da se je po svojej možnosti okrepčal.

Kmalu jo prisopiha zopet drugi separaten vlak, in tako je nas bilo, okolu 1800 do 1900. Nij li tu broj, ki bi se človek skoraj čudil? Ali istina je. Mislil sem si, to je nekaj drugačni izlet, kot je bil ljubljanskih turnarjev 25. junija v Zagorje, ki se jih je h gospej Stenovec napovedalo okolu 600, in je ona mnogo napravila jedil, potem je prišlo komaj kacij 18 „nemških(?)“ turnarjev in nekaj druge tvarščine iz Ljubljane in Zagorske okolice, vseh skupaj okolu 50 ljudi.

(Pri tej priliki sem se ravno jaz iz Ljubljane v Zagorje peljal do polu dne 25. m. m. in uže na kolodvoru se mi je čudno zdelo kako to, da zastavonoša turnarski, s svojim turnarskim klobukom tako ošabno postopa tja in sem. On nij imel zastave, in ker sem po naključbi še celo v tisti vagon prišel, s katerim vlakom se jih je pričakovalo jako mnogo. Ali bili so v samo jednom vagonu 10 „Nemcev“ ljubljanskih. Jaz kot Slovenec sem jih tiho opazoval. Bilo je tisti večer jako nevarno za nje in kakor se je videlo, so se res bali, kajti pri nekih videl sem revolverje. Na železnici moralo jih je sprejeti 6 žandarmov.)

Pa kaj bi s takimi švabskimi rečmi dolgočasil bralce „Slov. Narod.“ Idimo raji k stvari, ki je veselejša. — Ko smo bili skupaj jeden-

krat vsi, jele so se točke programa izpeljavati v občo zadovoljnost. Pri tej priliki je pokazal gospod pevodja G. Eisenhut res vsliko marljivost in zmožnost, kajti le na njemu je ležeče, kako se bode program izvel, bode li dobro izpeljan ali ne. Mej točkami veselili smo se jeden z drugim in zdelo se mi je mej Hrvati, da sem doma na Slovenskem. Izpoznal in previdel sem, kako ceni Hrvat Slovenca in pri tej priliki izrekel sem tudi jaz kako mi Slovenci sočutimo s Hrvati. Tudi slovenskega Sokola še zdaj nijso pozabili, kar je očitni dokaz, kaka ljubezen bratovska goji se mej Slovenci in Hrvati.

Domače stvari.

— (Izpiti.) Na ljubljanskem učiteljski je naredilo letos 19 pripravnikov izpit zrelosti pet je bilo reprobiranih. Na ženskem oddeljenju je naredilo 15 deklet izpit zrelosti, jedna je za dva meseca pala.

— (Nekrolog.) Iz Gorice se nam piše: Dne 23. t. m. umrl je pod Sobotino pri Gorici ondotni vikar g. Ivan Stres po dolgem bolehanju. Pokojnik je bil jako talentiran in temeljito izobražen duhovnik, ponos in dika mlajšega slovenskega svečensta na Gorškem. Slovenske matere sin bil je narodnjak z dušo in telesom in da nam ga smrt nij tako rano pokosila, osvetljal bi bil sebi in svojemu narodu lice z vspešnim delom na književnem polju. Lehka mu zemljica!

— (Razpisana) je za leto 1876. Anton Raabova ustanova 200 gol. 4 kr., katera se ima v dveh jednacijah delih podeliti revnej mestjanskej vdovi in revnej poštenej mestjanskej hčeri v Ljubljani, katera zadnja mora biti nevesta, in sprejme oni del ustanove po poroki. Dotične prošnje na ljubljanski mestni magistrat naj se oddajajo do 15. avgusta t. l.

— (Premeščen) je zopet 7. lovski bataljon (Kranjci) iz Dubrovnika v Stagno, da straži turško-dalmatinsko mejo. Ta bataljon je prišel stoprav pred kratkim v Dalmacijo.

— (Iz Novega mesta) se nam piše od c. kr. državnega pravdnistva, da sta bila tovariša učitelja g. Stanonika, namreč Štefan Panijan in Josip Gregorič obsojena, a ne oproščena, kakor je nam v štev. 163 poročano bilo.

jej zviškoma zopet pred oči v vsej svojej strašnej podobi iz zakotja preteči sovražnik, kateremu nasproti bi tako živo potrebovala branitelja in ljubitelja, in v tistem osodnem trenutji za trdno sklene svojemu čislane mu znanu izpolniti željo.

Kakor sanja se odpravi na pot. Ali kako jej zazori lice, kako zautriplje srce, ko z daleč uže zagleda in spozna pričakujočega mladeniča. Deviška sram in nepopisno veselje nad izpolneno nado tako močno potežita na njo, da jej medli vid in zavest. Ali v tistem hipu jej uže on s pravo hlastjo in navdušenjem proti prihiti pa si goreče k ustam pritigne njeno ročico. Olga ne more besede ziniti, a nežna rosa, ki jej zablšči v očesi, priča o njenej mili sreči, ki jo uživa. Vendar njegov ravni, odkritosrčni in določeni nagovor, njegov zali, prikupljivi obraz, prijazni pogled in njegovo iz vsega vedenja tako jasno se razodevajoče, gorko sočutje do nje, to v zvezi s tem, da je ona dalj časa čislala ga ter po sinočnjem dogodjaji tako rekoč prisiljena izročiti se njemu v ponujano zavetje — vse to

zdej stori, da dozdej boječa Olga se skoraj pomiri, da jej Svitanova družčina uže v malo trenotkih prav dobrodejno ugaja, ter da s pravo gorečnostjo in trdnim zaupanjem pazi na slehrno njegovih besedi.

V kratkih pa goricah besedah jej namreč razodene, kako je uže dalj časa pa zmirom več in več tihega nagnenja čutil do nje, koliko nemir, in strahu je sinoč prestal zavoljo nje videč jo v družbi obče slovitega Česlja, katerega nerodnost in razuzdanost je celemu mestu do sitega znana, ter tako da on, vedoč jo v pretečej navarnosti, zdej toliko bolj gori za njo, ljubeč jo z vsem ognjem svoje prve ljubezni. Zagotovi jo, da ta njegov čut nij površna, presledljiva in sleparna sanjarija, s katero bi rad le nekaj časa jo mamil potem pa zadovoljivši svojim sebičnim, nepoštenim nameram zapustil jo in zavrženo pa neočasteno brezvestno pahnil od sebe — kar bi brez dvoma se zgodilo ž njo, ko bi poslušala Česlja, njemu verjela in se udala; — ampak, da uže iz prvega početka, ko je jel jo spoznavati, velel mu je sladek, notra-

jen glas, da ona je, s katero združen bi on prijetno in srečen pot hodil skozi življenje, da iz zgolj tacega, kar najčistejega nagiba se zanima pa navdušuje za njo, ter da jo ljubi le s tacim prepričanjem goječ kar najtrdnejo voljo tako jo ljubiti, dokler — če mu tudi ona posveti svoje srce — ž njo dospé do tolikanj zaželjenega smotra.

„In“ nadaljuje navdušen, „da nimam le dobre volje samo in resničnih želj ampak, da tudi morem se nadejati, da vam naklonim srečno zadovoljnost, to mi kaže značaj moj in stališče. Jaz sem za učenika umeščen na tukajšnjih, šolah, in —“ pri teh besedah omolkne, potem pa s toliko živejim naglasom pristavi:

„In jaz vas ne vprašujem po imenu itd.; jaz vas ljubim! In če morete tudi vi meni tako z lahko in mirno vestjo zagotoviti, da ljubite mene, če morete to — potlej ne potrebam ničesar več, potlej sem zadovoljen in srečen popolnem!“

(Dalje prih.)

— (Iz seje kranjskega deželnega odbora 22. julija) Vloga nekaterih meščanov iz Krškega za ločitev Krškega mesta od sedanje z okolico združene občine in za privolitev samostojne mestne občine se nij vslišala. — Za svojega zastopnika pri okrajnem mestnem odboru v Senožečah si je deželni odbor izbral Jožefa Zelena, bivšega načelnika tega cestnega odbora. — Predlogu šolskih svetov, da se ljudska šola v Šent. Jarneju razširi v 3 razrede ter da se tretjemu učitelju postavi letna plača na 400 for. — je deželni odbor pritrdil. — Sklenilo se je, da se za zidanje ljudske šole pri sv. Križi v Litij-skem okrajnem glavarstvu postavi 3000 gold. podpore v proračun normalno-šolskega zaklada, ako se iz državne blagajnice v ta namen dá tudi toliko podpore.

— (Sneg o sv. Jakobu.) Narod naš govoreč o hudej vročini, rabi vedno primero: „kakor o svetem Jakobu.“ In vendar letos ta stari dobrodejni svetec nij pokazal svoje moči in do sedaj še nij bilo ni jednega prav gorkega večera. Predvčerajnem pak je ob času hude, v Ljubljani razsajajoče nevihte padel — sneg po planinah in zvečer si je rad ali nerad zapenjal vsak šetalec svojo suknjo, varovaje se prehladnega piša. Slabo bode z vinom ako avgust in september ne popravit, kar je zamudil julij.

— (Ujeti Turki v Ljubljani.) Včeraj do polu dne ob 1/2 11. uri so s spremstvom šestih vojakov domačega peš polka transportirali 11 ujetih Turkov v Celovec. Uže ob 1/2 10. je bilo zbralo se mnogo radovednih ljudij na kolodvoru, ki bi bili radi videli „Turke!“ Na st. peterskem predmestju so naše hude ženske vpile: „Glejte živino, ki kristijanske otroke mori.“ (Ujet in brezorožen sovražnik se ne sme insultirati. Ur.) Ob 1/4 11. uri so prišli na kolodvor, kder so se po Rudolfovej železnici v 3. razredu v Celovec odpeljali, kder bodo internirani. Videti sicer nijso tako strašni, kakor bi si marsikdo domišljeval; pa bili so vsi krepke, velike postave, akoravno se jim je videlo, da se jim nij posebno dobro godilo v zadnjem času. Vsi so rujavolasi, bolj bledega, le malo zarjavlega lica, malo bradati, in so videti bolj starikavi, nego so morda v istini. Opravljeni so bili v temnomodre bluže in enakobarvene široke, nadstopalom stisnene hlače. Na glavi pak je čepel rudeči fes. Črevlje so imeli komisne avstrijske, drugo obleko pak jim je, kakor se pripoveduje, preskerbel turški konzul v Dubrovniku, češ da bodo vendar nekoliko kultivirani videti, ker prej so bili raztrgani. Govori se, da jih bodo še nekoliko pripeljali, ker vedno prihajajo na avstrijsko mejo, kder jih polové.

— (Ven z „N. Fr. Presse“.) Piše se nam: Tudi po Savskeje dolini začelo se je zoper „N. Fr. Pr.“ agitirati, in ne brezuspešno, — kajti več poštenih naročnikov popustilo je to turško vlačugo, ki izhaja v središču Avstrije, v katerej živi 16 milijonov Slovanov, pa se morajo od nemških judov v „N. Fr. Pr.“ grditi dati, ter naročilo si „Tagblatt“ ali celo „Deutsche Ztg.“. Kakor nam hrvatski rodoljubi pripovedujejo ta umazani judovsko-turški list v Zagrebu po javnih lokalih v pljuvalnico mečejo.

Razne vesti.

* (Zdravniki v) iščejo Turki za armado svojo na Dunaji. Obetajo jim 180 gld. me-

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

sečne plače in hočejo kontrakt, da bodo dve leti Turčiji služili, a mej tem se ne s politiko pečali. Ali bodo pač koga ulovili? Nekaj nemških doktorjev bi jim še mi od nas prav radi privoščili.

* (Pošiljanje po poštne po-vzetji) na Nemško in v Švico je od 12. t. m. vstavljeno. Nakaznice so še vedno v veljavi, toda je dotični promet na to omejen, da more jeden odpošiljevalec jednemu in istemu prejemniku le dve nakaznici v jednom dnevu poslati.

* (Rop.) Iz Tarnopola se piše, da je tam v okolici prišel nek kmet po noči v judovsko krčmo trkat na okno. Ko mu je krčmar odprl, udaril ga je ponočni gost po glavi, da se je zgrudil. Potem je ubil še krčmarico in vzel 15 gld. ter nekaj žganja. Morilca še nemajo.

* (Umeteljen samomor.) Nek Amerikanec A. Moore v Lafayette je sam izmislil si in naredil jako umeteljno mašino, s katero je sam sebe umoril. Več let je delal na tem stroji. Bil je več mehanikar a na duhu nekaj bolehen.

* (Amerikansko.) Iz Tiptona v ameriške državi Indiana se poroča: Čestiti brat Brook je pokopal pred kratkim svojo ženo. Kmalopotem se je zaročil z dvema damama, oženil se je s prvo, druga ga je tožila zaradi obljube, da se bode poročil z njo. Nato se on dá od prve ločiti in vzame drugo v zakon. Vsled tega ga je izobčilo cerkveno svetovalstvo, on pak je vstopil v Kambelitsko vero in popustil zopet drugo njegovo ženo in se z neko tretjo poročil. — Kar je pa pri tem najčudnejše, potreboval je omenjeni brat za vse te goljufije, ljubezni, ženitevanja in ločila samo štiri mesece.

* (Radovedne stenice.) V hotel necega zahodno-amerikanskega mesta je prišel popotnik, in hoteč prenočiti tamo, segel po knjigi za tujce, da bi vpisal svoje ime. Pa ko odpre knjigo ugleda veliko stenico, ki je flegmatično korakala črez papir. In tudi trudni potnik zapre flegmatično zopet knjigo in odhajaje meni: „Omahavske bolhe so me uže ujedale, pajki Leavenworthski so me grizli — pa proklet naj bodem, ako sem uže kedaj našel hotel, kder stenice uže po knjigi za tujce vohajo, kde počivajo popotniki.“

Tujci.

25. julija:

Evropa Rapaport iz Dunaja. — Begel iz Trebiža. — Pick iz Pešte. — pl. Urbanicky-Mühlenbach iz Celovca.

Pri steni: Danzer iz Dunaja. — Kočevar iz Zagreba. — Tranz iz Trsta. — Vakovnik iz Litije. — pl. Santi iz Trsta. — Vogel iz Štajerja. — Videc Duco iz Trsta.

Pri Malči: Löwy iz Dunaja. — Crilanovich iz Trsta. — Schöpfer iz Maribora. — Trebanisch iz Bavarskega. — Mascher iz Dunaja. — pl. Baltin iz Dalmacije. — Bauer iz Insbruka. — Piroban iz Trsta. — Sachs iz Dunaja. — Ecker iz Trsta. — Pogačnik iz Dolenjskega. — Herman iz Dunaja.

Pri Mestu Ljubljana: Mayer iz Gradca. — Wiltesh iz Dunaja. — Zenker iz Gradca.

Pri bavarskem dvoru: Leban iz Kranja.

Pri Zamorci: Kelner iz Gorice.

Tržne cene

v Ljubljani 26. julija t. l.

Pšenica hektoliter 8 gld. 60 kr.; — reš 5 gld. 60 kr.; — ječmen 3 gld. 80 kr.; — oves 3 gld. 80 kr.; ajda 5 gld. 60 kr.; — pros 4 gld. 64 kr.; — kuzuza 5 gold. 60 kr.; krompir 100 kilogramov 6 gld. — kr.; — fižol hektoliter 8 gld. — kr.; masla kilogram — gl. 92 kr.; — mast — gld. 85 kr.; — špeh frišen — gld. 68 kr.; — špeh povojen — gld. 75 kr.; jajce po 1 1/2 kr.; — mleka liter 8 kr.; govednine kilogram 50 kr.; — teletnine 42 kr.; — svinjsko meso 58 kr.; — sena 100 kilogramov 2 gld. 62 kr.; — slame 3 gold. 25 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 8 gold. — kr.; — mehka 5 gld. — kr.

Dunajska borza 26. julija.

(izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	65 gld. 60 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	69 „ „
1860 drž. posojilo	113 „ „
Akcije narodne banke	870 „ „
Kreditne akcije	142 „ 30 „
London	126 „ 10 „
Napol.	10 „ 01 „
C. k. cekini	5 „ 92 „
Srebro	101 „ 80 „

Loterijne srečke.

V Gradci 22. julija: 14. 83. 10. 37. 63.

Na Dunaji 22. julija: 75. 29. 61. 60. 69.

Št. 390.

Okr. šolski svet.

Učiteljske službe

so za podeliti:

1. na trirazrednej ljudske šoli v **Krškem** z letno plačo od 500 gld.;
2. na trirazrednej ljudske šoli v **Leskovcu** pri Krškem z letno plačo od 400 gld.;
3. na enorazrednej ljudske šoli v **Veli-keji dolini** z letno plačo od 500 gld. in s stanovanjem.

Čas za vložbo prošenj je do

7. septembra 1876.

Prošnje naj se izročajo pri dotičnem kraj-nem šolskem svetu.

Prošnje tistih učiteljev, ki so uže v službi, naj se pa izročajo po predstavljeni okrajnej šolske oblasti.

Za **Leskovec** se bo na učiteljice po-sebno oziralo.

C. k. okrajni šolski svet v Krškem, dne 21. julija 1876.

(232—2) Predsednik: **Schönwetter.**

Nepremakljive in za peljati

Mlatilnice na cveke

ročne in za vlačenje

od 1—6 konj

izdeljujejo kot specialiteto

Umrath & Comp., v Pragi

gospodarskega orodja strojna fabrika.

Ceniki in podobe zastonj. Za vsak stroj se jamči. (188—6)

ZALOGA

pri

gosp. Josipu Debevču v Ljubljani.

Karmelitanski melisovec

iz Benedk.

1 originalna steklenica 25 kr.

Jedino pravi le pri

(53—16) **Gabriel Piccoli,**

lekarju na dunajski cesti v Ljubljani.

Slovenske

lepoznanske knjige.

V založbi „Narodne tiskarne“ v Ljubljani so izšle in se morejo dobiti sledeče slovenske knjige:

A. Romani in povesti:

1. **Erazem Tatenbah.** Izvirna povest, spisal J. Jurčič, velja 50 kr.
2. **Meta Holdenis.** Roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik 50 kr.
3. **Kantorčica.** Roman s pogorskega zakotja, Češki spisala Karlina Sečtla; poslovenil Franjo Tomšič, velja 50 kr.
4. **Prvi poljub.** Novela, spisal J. Skalec. — **Na črni zemlji.** Novela, spis. J. Skalec, velja 25 kr.
5. **Kazen.** Novela, francoski spisal H. Rivière, poslovenil Davorin Hostnik. — **Cerkev in država v Ameriki.** Francoski spisal E. Laboulaye, poslovenil Davorin Hostnik, velja 25 kr.

B. Listki v zvezkih:

- I. zvezek, ki obsega: Stenografija, sp. dr. Ribič. — Životopisje, sp. Rajč Bož. — Prešeren, Prešerin ali Preširen, sp. Fr. Levstik. — Telečja pečenka, novela, sp. J. Jurčič. — N. Machiavelli, sp. dr. Ribič. — Pisma iz Rusije, sp. dr. Celestin. — Trstivo z grozdom na Ruskem, sp. dr. J. Vošnjak. — Čigava bode? Novelica, sp. J. Ogrinec. Velja 25 kr.

IV. zvezek, ki obsega: Lepi dnevi. Sp. Paulus. — Plašč. Novela. Ruski spisal N. V. Gogol; poslovenil L. Gorenjec. — Nekoliko opazek o izdaji slovenskih narodnih pesnij. Spisal prof. dr. Krek. Velja 25 kr. Kdor hoče katero koli teh knjig dobiti, naj piše „Narodne tiskarne“ in jih dobi po poštne povzetji. Vse skup se dajo za znižano ceno 2 gold.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.